Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iaşi
Fascicula: **Drept, Ştiințe Economice, Ştiințe Politice**
ISSN: 2248-1079 | e-ISSN: 2601-7008
Covered in: EconPapers, RePEc, CEEOL, ErihPlus, INDEX COPERNICUS, CrossRef, CrossCheck, Google Scholar, WorldCat, KVK, SOCIONET.

2021, Issue 28, pages: 31-42 | https://doi.org/10.18662/upalaw/64

The Digital Green Certificate - Guarantee of Free Movement within the EU or Means of Discrimination?

[Certificatul verde digital – garanție a libertăţii de circulaţie în cadrul UE sau mijloc de discriminare?]

Irina APETREI[1]

[1] Lecturer Ph. D., "Petre Andrei" University, Iasi, Romania.
E-mail: ireneapetrei@yahoo.com

Abstract: *In order to facilitate safe travelduring the COVID-19 pandemic, the European Commission has proposed the creation of a Digital Green Certificate. This instrument refers to the 27 EU Member States and the non-EU states which are part of the Schengen Area (Iceland, Norway, Switzerland and Lichtenstein), but it also includes provisions on the recognition of certificates issued by non-EU states. This paper seeks to analyze this certificate, but also the arguments put forward in support of the idea that it would guarantee freedom of movement within the EU, the fears that it would be a means of discrimination against those who wish to exercisethis freedom in the EU space and the risk that this instrument will get stuck in the European "digital bureaucracy" in the absence of clear standards by which digital certificates can be interoperable and unanimously valid in the EU space.*

Keywords: *Digital Green Certificate, European Union, freedom of movement, guarantee, discrimination.*

How to cite: Apetrei, I. (2021). The Digital Green Certificate - Guarantee of Free Movement within the EU or Means of Discrimination?. *Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iaşi, Fascicula: Drept, Ştiințe Economice, Ştiințe Politice*, *28*, 31-42. https://doi.org/10.18662/upalaw/64

1. Metodologie. Consideraţii preliminare

Având în vedere noutatea subiectului abordat, demersul nostru nu poate fi, cel puţin deocamdată, decât unul teoretic. Firește că pandemii au mai existat în istoria omenirii, însă evoluția tehnologiilor digitale a permis doar în perioada actuală crearea unui mijloc modern, aflat la îndemâna celor interesați de a-şi exercita în continuare dreptul de liberă circulație în spațiul UE, în condiții de siguranță pentru ei şi pentru membrii familiilor lor. Mai adăugăm faptul că, de la crearea UE, statele membre nu s-au aflat într-o dificultate majoră care să afecteze starea de sănătate a cetăţenilor lor, astfel că legiuitorul european a considerat necesar să reglementeze în premieră un mijloc de dovadă privind sănătatea propriilor cetăţeni, dar şi a cetăţenilor unor state terțe, probând vaccinarea împotriva SARS-COV-2, testarea pentru COVID-19 sau vindecarea de COVID-19.

Pentru aceste argumente, în lucrarea de faţă ne propunem o analiză teoretică a documentelor europene care, împreună, au condus şi permis adoptarea unei astfel de reglementări, cu precădere a Regulamentului (UE) 2021/953 al Parlamentului European şi al Consiliului UE din 14 iunie 2021 (EUR-Lex, 2021a) privind cadrul pentru eliberarea, verificarea şi acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare şi vindecare de COVID-19, prin prisma principiilor care guvernează Dreptul European, unanim acceptate de către statele membre UE.

Avem însă în vedere şi o ulterioară revenire asupra acestui provocator şi dezbătut subiect, de îndată ce trecerea unei suficiente perioade de timp ne va oferi şi o eventuală perspectivă practică asupra lui.

Amintim că printre libertăţile fundamentale dobândite de cetăţenii europeni, în virtutea statutului special de care se bucură aceştia, se numără libera circulaţie pe teritoriul UE. În acest sens, articolul 21 din TFUE (6) (EUR-Lex, 2016b) conferă cetăţenilor UE dreptul la liberă circulaţie şi dreptul de şedere în spaţiul comunitar, cu limitele şi sub condiţiile consacrate de tratate şi de măsurile adoptate în vederea aplicării lor.

Directiva 2004/38/CE (EUR-Lex, 2004) a Parlamentului European şi a Consiliului UE (1) reglementează condiţiile în care se exercită dreptul de liberă circulaţie şi cel de şedere temporară/ permanentă pe teritoriul UE pentru cetăţenii UE şi membrii lor de familie. Conform directivei, pentru considerente legate de ordinea publică, de siguranța publică sau de sănătatea publică, această libertate de circulaţie şi de şedere poate fi restrânsă de statele membre, indiferent de cetăţenia celor în cauză.

Pandemia de COVID-19 a avut numeroase efecte, în plan juridic fiind restrânse o serie întreagă de drepturi, libera circulaţie fiind dintre cele mai

importante drepturi afectate. Astfel, restrângerile acestui drept au constat fie în obligaţia de a sta în carantină sau autoizolare, fie în obligaţia efectuării unui test în vederea depistării unei posibile infecţiii cu virusul SARS-CoV-2, înainte şi/sau după sosirea pe teritoriul unuia dintre statele UE. Aceste măsuri restrictive au afectat cu atât mai mult persoanele care locuiesc în zonele limitrofe frontierelor şi care anterior pandemiei exercitau zilnic acest drept din raţiuni profesionale sau personale.

În conjunctura specială a pandemiei de COVID-19, în vederea unei coordonări sporite a măsurilor de restricţionare a libertăţii de circulaţie de către statele membre UE, au fost adoptate Recomandările 2020/1475 şi 2021/119 ale Consiliului UE. Recomandarea 2020/1475 (2), cu precădere, stabileşte principiile generale pe care statele membre vor trebui să le respecte pentru coordonarea acţiunilor de adoptare şi aplicare a măsurilor privind libera circulaţie, având ca scop protejarea populaţiei împotriva răspândirii virusului SARS-CoV-2. De asemenea, potrivit Recomandării 2020/1475 (EUR-Lex, 2020), această abordare coordonată priveşte: aplicarea unor criterii şi praguri comune referitoare la restricţionarea libertăţii de circulaţie, cartografierea riscului transmiterii COVID-19, publicată de Centrul European de Prevenire şi Control al Bolilor (ECDC)[1] , având în vedere un cod de culori stabilit împreună, precum şi o coordonare a eventualelor măsuri aplicabile persoanelor care urmează a se deplasa în anumite teritorii, având ca reper nivelul riscului de transmitere a infecţiei în acele zone.

În contextul supus analizei, este important de menţionat că statele membre UE, adoptând şi aplicând restrângeri ale dreptului de liberă circulaţie, trebuie să respecte dreptul UE şi principiile care îl guvernează, în special principiul proporţionalităţii[2] şi principiul nediscriminării.

În temeiul principiului subsidiarităţii, facilitarea liberei circulaţii în cadrul UE, prin crearea unui certificat interoperabil referitor la vaccinarea, testarea şi vindecarea de COVID-19, neputând fi realizată în mod satisfăcător la nivelul fiecărui stat membru, poate fi îndeplinită mai bine prin intermediul unei acţiuni la nivelul UE. În absenţa unei astfel de acţiuni, statele membre ar putea adopta modalităţi diferite de rezolvare a acestei situaţii, ceea ce ar genera dificultăţi privind exercitarea acestui drept pe teritoriul UE.

[1] Înfiinţat în anul 2005, Centrul European de Prevenire şi Control al Bolilor (ECDC) are ca scop consolidarea sistemelor de apărare ale Europei împotriva a 52 de boli şi afecţiuni transmisibile.
[2] Ca şi principiul subsidiarităţii, principiul proporţionalităţii reglementează modalitatea de exercitare a competenţelor de către UE. Potrivit principiul proporţionalităţii, acţiunile UE trebuie să se limiteze la ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor cuprinse în tratatele UE.

Respectându-se principiul proporţionalităţii, certificatul verde digital va include o serie de date limitate cu caracter personal, creându-se totodată un cadru care nu necesită păstrarea acestor date. În aplicarea aceluiaşi principiu, prevederile în materie vor trebui suspendate la încheierea pandemiei, nemaiputând exista ulterior obligaţia persoanelor fizice de a proba starea lor de sănătate, pentru a-şi putea exercita dreptul la liberă circulaţie. Fireşte că aplicarea acestor dispoziţii poate reîncepe în contextul în care OMS va declara izbucnirea unei alte pandemii, cauzată de acest virus , de o variantă a lui sau de un alt agent patogen.

Deoarece legislaţia UE nu reglementa până acum eliberarea de documente care să probeze starea de sănătate a posesorilor, în vederea asigurării interoperabilităţii diferitelor variante tehnice propuse de către statele membre ale UE (unele acceptând deja dovezi de vaccinare, pentru a înlătura obligaţia persoanelor de a se supune anumitor restricţii), s-a apreciat că este necesar a se găsi condiţii uniforme privind proba vaccinării împotriva COVID-19 sau, după caz, testarea pentru SARS-CoV-2, respectiv vindecarea de COVID-19.

În acest sens, a fost adoptat Regulamentul (UE) 2021/953 al Parlamentului European şi al Consiliului UE (4) din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea şi acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare şi vindecare de COVID-19 (certificatul digital al UE privind COVID), pentru a facilita libera circulaţie pe durata pandemiei de COVID-19.

În momentul în care vor exista mai multe date ştiinţifice privind evoluţia pandemiei COVID-19, Regulamentul are în vedere, de asemenea, să asigure statele membre că restrângerile dreptului de liberă circulaţie având ca scop limitarea răspândirii virusului SARS-CoV-2, vor putea fi ridicate în mod coordonat.

Dintre izvoarele dreptului european, a fost folosit în acest sens Regulamentul, deoarece este instrumentul juridic de punere în aplicare într-o modalitate directă şi imediată a dreptului UE în spaţiul comunitar.

2. Certificatul verde digital: conţinut, organisme emitente, valabilitate

Primele două articole ale Regulamentului stabilesc obiectul acestuia şi clarifică termenii cu care el operează.

În acest sens, „adeverinţa electronică verde" este definită ca fiind adeverinţa interoperabilă care conţine informaţii referitoare la situaţia existentă, din punctul de vedere al vaccinării, al testării şi/sau al vindecării deţinătorului documentului eliberat în contextul pandemiei de COVID-19.

Conform art.3, adeverinţa verde electronică include în mod concret trei adeverinţe:

- *adeverinţa de vaccinare*, ce confirmă vaccinarea persoanei în statul membru care o eliberează;

- *adeverinţa de testare*, care precizează fie rezultatul unui test NAAT[3] , fie al unui test antigenic rapid, dintre cele enumerate într-o listă comună şi actualizată a acestor teste pentru COVID-19, stabilită pe baza Recomandării 2021/C 24/01 a Consiliului UE (3), precizând şi data efectuării testului (EUR-Lex, 2021a);

- *adeverinţa de vindecare*, care atestă vindecarea deţinătorului după infectarea cu virusul SARS-CoV-2, în temeiul rezultatului pozitiv al unui test NAAT sau al unui test antigenic rapid, enumerat în lista comună şi actualizată a testelor rapide care să detecteze existenţa unui antigen pentru COVID-19, listă întocmită având în vedere recomandarea de mai sus.

Referitor la forma adeverinţei, statele membre o pot elibera în format digital, pe suport de hârtie sau în ambele variante ale acesteia. Versiunea electronică poate fi stocată pe un dispozitiv mobil.

În vederea verificării autenticităţii, valabilităţii şi integrităţii adeverinţei, articolul 3 stabileşte includerea unui cod de bare interoperabil (care va trebui să respecte o serie de specificaţii tehnice, prevăzute în cadrul articolului 8), precum şi a unui sigiliu digital.

Pentru a facilita recunoaşterea adeverinţei, statele membre UE au consimţit cu privire la un design comun aplicabil ambelor variante. Datele adeverinţei, prezentate într-un format lizibil, urmează a fi precizate cel puţin în limba oficială/limbile oficiale ale statului membru eliberator, al adeverinţei,dar şi în limba engleză.

Competenţa emiterii certificatului verde digital aparţine autorităţilor naţionale (centrelor de testare, autorităţilor sanitare), dar acesta poate fi emis şi în mod direct, cu ajutorul unui portal de e-sănătate. Fiecare dintre emitenţi are propria cheie de semnătură digitală şi fiecare stat va stoca toate aceste elemente în propria sa bază de date securizată.

La nivelul UE, Comisia Europeană a oferit ajutor statelor member pentru dezvoltarea programelor informatice necesare, precum şi a aplicaţiilor naţionale, în vederea emiterii, stocării şi verificării adeverinţelor verzi electronice. Totodată, Comisia Europeană a creat un portal pentru verificarea autenticităţii semnăturilor

[3] Testul NAAT (Nucleic Acid Amplification Test) este o tehnică utilizată pentru a detecta şi identifica o anumită specie sau subspecie de organism, adesea un virus sau o bacterie care acţionează ca agent patogen în sânge, ţesuturi, urină etc.

înscrise pe aceste adeverinţe şi a oferit sprijin statelor membre pentru înscrierea pe acest portal. Este important de menţionat că datele personale ale posesorilor de adeverinţe nu trec prin portal, aceste date nefiind necesare pentru verificarea semnăturilor digitale.

Prin integrarea acestui regulament în cadrul SEE[4] , vor trebui acceptate adeverinţele eliberate de Islanda, Liechtenstein şi Norvegia (state ale SEE), în conformitate cu prevederile acestui instrument.

În ceea ce priveşte adeverinţele eliberate de Elveţia în baza Regulamentului, acestea vor fi acceptate pe teritoriul UE ca urmare a unei decizii a Comisiei Europene, însă numai cu convingerea Comisiei că acceptarea acestor adeverinţe este reciprocă.

Prevederile articolului 4 sunt importante, deoarece stabilesc un cadru de încredere aplicabil adeverinţei, care va asigura, atunci când este posibil, interoperabilitatea cu sistemele tehnologice internaţionale. Acelaşi articol prevede acceptarea unor adeverinţe sigure şi verificabile, pe care le eliberează statele terţe cetăţenilor UE şi membrilor lor de familie, conform unui standard internaţional interoperabil cu cadrul de încredere instituit prin Regulament.

Din perspectiva timpului, adeverinţa verde electronică se aplică de la data de 1 iulie 2021, şi va putea fi utilizată timp de 12 luni pentru călătorii pe teritoriul statelor membre. În ceea ce priveşte valabilitatea adeverinţelor, Regulamentul (UE) 2021/953 (EUR-Lex, 2021b) face referire doar la adeverinţele eliberate pentru persoanele vindecate. Astfel, aceste adeverinţe se eliberează, cel mai devreme, la 11 zile de la data la care cel in cauza a făcut primul test NAAT avand un rezultat pozitiv, valabilitatea lor fiind de cel mult 180 de zile. Valabilitatea adeverinţelor de testare şi de vaccinare va fi stabilită ulterior, prin acte delegate de către Comisia Europeană, deoarece trebuie luate în considerare mai multe aspecte, cum ar fi: particularităţile persoanei, tipul de vaccin administrat, numărul de doze administrate, distanţa dintre aceste doze. Este însă limpede că adeverinţa de testare nu poate avea o valabilitate mai mare de câteva zile.

Potrivit Recomandării (UE) 2020/1475 (EUR-Lex, 2020), imediat ce situaţia referitoare la epidemie o va permite, restricţiile referitoare la exercitarea dreptului de liberă circulaţie a persoanelor în spaţiul Uniunii vor trebui eliminate. În acest sens, în conformitate cu Regulamentul sanitar internaţional, după ce Directorul general al

[4] Spaţiul Economic European (SEE - European Economic Area) a fost înfiinţat la data de 1 ianuarie 1994, ca urmare a acordului semnat la data de 2 mai 1992 între statele participante la Asociaţia Europeană a Liberului Schimb (AELS) - Islanda, Liechtenstein şi Norvegia, pe de o parte, şi statele membre UE, pe de altă parte, unindu-le într-o piaţă.

OMS va declara încheierea stării de urgenţă pe plan internaţional în ceea ce priveşte sănătatea publică generată de pandemia de Coronavirus, prevederile Regulamentului (UE) 2021/953 referitoare la adeverinţa verde electronică vor trebui să fie suspendate. De asemenea, dacă Directorul general al OMS va declara că a apărut o altă situaţie de urgenţă importanta pe plan internaţional în ceea ce priveşte sănătatea publică cauzată de acelaşi virus, de o variantă a sa ori de o altă boală cu caracter infecţios cu potenţial epidemiologic, prevederile Regulamentului ar trebui să devină din nou aplicabile. Imediat ce situaţia de urgenţă se va fi încheiat, prevederile respective ar trebui să fie iarăşi suspendate ş.a.m.d.

Potrivit art.14 al Regulamentului, după trecerea unui termen de un an de la data la care Directorul general al OMS a declarat că situaţia de urgenţă internaţională privind sănătatea publică determinată de virusul SARS-CoV-2 s-a încheiat, Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European şi Consiliului UE un raport referitor la aplicarea Regulamentului în discuţie. Raportul va evalua, cu precădere, impactul acestor prevederi în ceea ce priveşte facilitarea liberei circulaţii a cetăţenilor UE şi a membrilor lor de familie pe teritoriul UE, dar şi impactul dispoziţiilor respective în ceea ce priveşte protecţia datelor cu caracter personal în perioada pandemică.

În contextul analizat, statele membre nu vor mai avea posibilitatea adaugării de noi restrângeri ale dreptului la liberă circulaţie posesorilor de certificate verzi digitale, cu excepţia celor necesare şi proporţionale pentru protecţia sănătăţii publice. Ar putea constitui o excepţie în acest sens, de pildă, agravarea rapidă a situaţiei epidemiologice într-un stat membru al UE sau într-o regiune a unui astfel de stat, cauzată de o variantă a virusului SARS-CoV-2. Potrivit prevederilor Regulamentului, astfel de posibile restricţii suplimentare trebuie însă să îndeplinească cumulativ patru condiţii: să fie necesare, proporţionale, nediscriminatorii şi bazate pe cele mai recente dovezi ştiinţifice.

Articolul 10 al Regulamentului stabileşte pentru statul membru care solicită posesorilor de adeverinţe verzi digitale ca, ulterior intrării lor pe acest teritoriu, să stea în carantină sau sa se autoizoleze sau să efectueze un test în vederea depistării infecţiei cu SARS-CoV-2 sau, pentru statul care nu permite intrarea persoanelor respective pe teritoriul său, obligaţia de a notifica celelalte state membre în acest sens, precum şi Comisia Europeană, anterior introducerii restrângerilor dreptului la liberă circulaţie menţionate mai sus.

Aşa cum prevede art.5, pct.6 al Regulamentului (UE) 2021/953, în ipoteza în care un cetăţean al UE sau un membru al său de familie a fost vaccinat într-un stat terţ cu unul dintre vaccinurile create împotriva COVID-19, precizate la alineatul

5 al art. 5 şi în situaţia în care autorităţile unui stat membru au primit toate informaţiile necesare, inclusiv dovada sigură a vaccinării, acestea vor elibera persoanei respective o adeverinţă care să ateste vaccinarea.

3. Certificatul verde digital - garanţie a libertății de circulație în cadrul UE sau mijloc de discriminare?

Întrebarea cheie, aflată în discuţie şi apărută concomitent cu ideea creării şi punerii în aplicare a certificatului verde digital, este dacă acesta va garanta în mod efectiv libertatea de circulaţie în spaţiul UE sau va reprezenta, de fapt, o modalitate de discriminare între diferitele categorii de cetăţeni care vor dori să-şi exercite acest drept pe teritoriul statelor membre.

O prima aparentă discriminare se poate aprecia că s-ar face între persoanele vaccinate şi cele nevaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2, acreditându-se ideea că această adeverinţă verde ar impune, implicit, obligaţia tuturor celor care doresc să-şi exercite dreptul la liberă circulaţie în spaţiul UE să se vaccineze. Argumentul contrar este acela că acest certificat verde digital atestă vaccinarea, însă persoanele nevaccinate se pot testa pentru depistarea existenţei acestui virus, rezultatul negativ fiind de asemenea menţionat în cuprinsul adeverinţei. În sensul acestei idei, învederăm necesitatea prevenţiei discriminării faţă de cei care, din considerente medicale, nu se pot vaccina (nefiind recomandată vaccinarea în cazul acestora) sau faţă de cei care, din varii motive, nu au avut posibilitatea să se vaccineze, inclusiv faţă de cei care au optat pentru nevaccinare.

O a doua dicriminare posibilă ar putea fi considerată a fi facută între persoanele care doresc să se testeze (în varianta în care nu s-au vaccinat) şi cele care nu vor să se supună acestui test, dat fiind faptul că fiecare persoană are dreptul de a dispune de propriul corp aşa cum doreşte, neputându-se impune, pentru cei care nu doresc, obligaţia testării. În condiţii de normalitate, firește că acest drept nu poate fi afectat, însă în situaţia specială a pandemiei de COVID-19, având în vedere raţiuni de securitate a sănătăţii populaţiei pe teritoriul statelor membre ale UE, dreptul de liberă circulaţie poate fi condiţionat de proba testării pentru depistarea virusului SARS-CoV-2, siguranţa populaţiei având întâietate în această situaţie excepţională.

O altă discriminare care ar putea fi pusă în discuţie este cea dintre persoanele vaccinate şi cele care s-au îmbolnăvit de COVID-19, însă certificatul verde oferă, ca o a treia variantă de probă, dovada vindecării persoanelor respective de această boală. Şi în acest caz, s-ar putea susţine că cei care au trecut prin această boală de mai mult timp ar putea fi din nou infectaţi, însă şi aceste persoane ar avea

la îndemână varianta vaccinării sau a testării, probate, aşa cum am menţionat, prin intermediul certificatului.

De asemenea, se poate aprecia că s-ar putea face o discriminare între persoanele care doresc să circule pe teritoriul statelor membre UE în funcţie de vaccinul administrat. Şi în această privinţă, răspunsul este negativ, deoarece Regulamentul în discuţie nu distinge între diferitele tipuri de vaccinuri, urmând a se aplica principiul unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem (ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus). Bineînţeles că statele membre vor accepta adeverinţe verzi referitoare la acele vaccinuri autorizate a fi introduse pe piaţa UE. Mai mult chiar, statele membre pot decide să permită exercitarea dreptului de liberă circulaţie pe teritoriul lor şi pentru persoanele care au primit un alt vaccin.

Totodată, stă în capacitatea statelor membre ale UE de a accepta o adeverinţă de vaccinare după prima doză sau doar după ambele doze.

În cuprinsul art.10, în mod preventiv, Regulamentul a avut în vedere şi situaţia deţinătorilor de certificate verzi digitale cărora un stat membru le impune, totuşi, la intrarea pe propriul teritoriu să stea în carantină sau să se autoizoleze sau să efectueze un test în vederea depistării infecţiei cu SARS-CoV-2 sau chiar nu le permite intrarea, caz în care statul respectiv are obligaţia notificării celorlalte state membre şi Comisiei Europene în acest sens, anterior aplicării acestor condiţionări privind dreptul fundamental de liberă circulaţie.

4. Protecţia datelor cu caracter personal

Una dintre principalele temeri relaţionate cu certificatul verde digital este cea legată de păstrarea în siguranţă a datelor personale incluse în conţinutul certificatului.

Aşa cum precizează art.5, pct.2 din Regulamentul (UE) 2021/953, certificatul include următoarele elemente având un astfel de caracter: datele de identificare a deţinătorului; informaţii referitoare la vaccinul administrat; metadatele adeverinţei (de pildă, emitentul adeverinţei sau un identificator unic al acesteia).

În mod concret, adeverinţa verde îl va identifica pe posesorul acesteia prin nume şi data naşterii şi va cuprinde informaţii privind vaccinarea, testarea sau vindecarea de COVID-19, dar şi un identificator unic, aşadar doar informaţiile necesare legate de posesor.

Este important de menţionat că reglementările aplicabile în materia certificatului verde digital vor trebui să respecte Regulamentul (UE) 2016/679 (EUR-Lex, 2016a) al Parlamentului European şi al Consiliului UE (5), care statuează cu privire la modalitatea prelucrării datelor personale.. Astfel, datele din cuprinsul

certificatului nu vor putea fi stocate cu prilejul verificării acestuia pe teritoriul unui alt stat membru al UE, ele rămânând numai în custodia statului emitent. În momentul efectuării verificărilor necesare, se vor avea în vedere doar valabilitatea şi autenticitatea adeverinţei verzi (în sensul verificării emitentului şi a semnăturii acestuia). Totodată, este important de menţionat că Regulamentul (UE) 2021/953 nu reglementează posibilitatea prelucrării datelor cu caracter personal din cuprinsul certificatului nici în scopuri de vigilenţă farmaceutică sau de ţinere a unor evidenţe medicale individuale. Doar reglementările naţionale, respectându-le pe cele europene referitoare la protecţia datelor personale, pot stabili fundamentul juridic pentru prelucrarea acestora cu alte scopuri decât cele anterior menţionate.

Aşadar, potrivit principiului reducerii la minimum a datelor cu caracter personal, certificatul verde digital trebuie să includă doar datele personale necesare în vederea facilitării exercitării dreptului la liberă circulaţie în spaţiul UE, în perioada pandemiei pe care o traversăm.

În ipoteza unor date cu caracter personal inexacte sau neactualizate existente în cuprinsul certificatului ori în situaţia în care posesorul nu mai are un astfel de certificat, acesta are dreptul de a solicita eliberarea unuia nou, conform prevederilor art.3, pct.3 din Regulament.

5. Concluzii

Având în vedere numeroasele dificultăţi apărute în perioada pandemiei de Coronavirus, în ceea ce priveşte exercitarea unuia dintre drepturile fundamentale, garantate cetăţenilor europeni, cel de liberă circulaţie, pe plan juridic, statele membre s-au pus de acord în ceea ce priveşte elaborarea unui instrument comun, simplu de utilizat pentru persoanele fizice, atât în formă electronică, cât şi într-o formă materială (pe hârtie) – certificatul verde digital.

Deşi în această perioadă au existat numeroase voci care au dorit să acrediteze ideea că certificatul verde digital nu ar veni în sprijinul libertăţii de circulaţie, ci ar constitui mai degrabă o modalitate de discriminare între cei care doresc să circule pe teritoriul statelor membre UE, apreciem, în virtutea argumentelor mai sus prezentate, că acest certificat, fără îndoială, va uşura exercitarea acestui drept, atât de restricţionat, din motive de siguranţă a sănătăţii în timpul actualei pandemii.

Aşadar, apreciem că deţinerea unui certificat verde digital sau a unui certificat verde digital care indică folosirea unui anumit vaccin nu trebuie să reprezinte o condiţie prealabilă obligatorie pentru a putea circula liber în spaţiul

european, în special în situaţia în care cei în cauză pot proba, prin alte modalităţi, că respectă condiţiile legale referitoare la sănătatea publică. În aceeaşi idee, Regulamentul (UE) 2021/953, supus analizei noastre, nu poate fi interpretat în sensul că instituie un drept sau o obligaţie de vaccinare.

Data de 1 iulie 2021, de la care adeverinţa verde poate fi utilizată pe teritoriul statelor membre ale UE, marchează o mică victorie juridică, care permite, mult mai lesne, celor interesaţi din motive profesionale sau personale să poata circula în acest spaţiu.

Mai mult, există şi importanta garanţie a protecţiei datelor cu caracter personal, care vor putea fi transmise sau, după caz, vor putea fi utilizate în schimburi transfrontaliere în acest sens, numai în scopul obţinerii informaţiilor necesare pentru verificarea vaccinării, testării sau vindecării posesorilor certificatelor verzi digitale, importantă fiind verificarea autenticităţii acestor documente.

Cu siguranţă că practica în materie ne va oferi şi argumente în sprijinul necesităţii perfecţionării acestui instrument comun şi modern, aflat la dispoziţia cetăţenilor europeni.

References

EUR-Lex. (2004). *Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEEText cu relevanță pentru SEE*. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj/ron

EUR-Lex. (2016a). *Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32016R0679

EUR-Lex. (2016b). *Versiune consolidată a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene*. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT

EUR-Lex. (2020). *Recomandarea (UE) 2020/1475 a Consiliului din 13 octombrie 2020 privind o abordare coordonată a restricționării liberei circulații ca răspuns la pandemia de COVID-19 (Text cu relevanță pentru SEE)*. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32020H1475

EUR-Lex. (2021a). *Recomandare a Consiliului privind un cadru comun pentru utilizarea și validarea testelor antigenice rapide și pentru recunoașterea reciprocă a rezultatelor testelor pentru COVID-19 în UE 2021/C 24/01*. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.024.01.0001.01.RON&toc=OJ%3AC%3A2021%3A024%3AFULL

EUR-Lex. (2021b). *Regulamentul (UE) 2021/953 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de COVID-19 (certificatul digital al UE privind COVID) pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de COVID-19*. EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.024.01.0001.01.RON&toc=OJ%3AC%3A2021%3A024%3AFULL